

حقوق و تکالیف کارکنان دولت

در دستگاه اجرایی و رویه قضایی

مقررات، آرای هیات عمومی و شعب دیوان،
نظریات مشورتی، پرسش و پاسخ
(کاربردی)

- شرایط استخدام و گزینش
- شرایط ارتقاء پست سازمانی و تبدیل وضعیت
- شرایط پرداخت حقوق و مزایا
- شرایط اشتغال و مرخص و ماموریت
- شرایط استفاده از بیمه و بازنشستگی
- شرایط رسیدگی به جرایم، مجازات و تخلفات اداری
- شرایط استعفاء، اخراج، بازخرید و

تهیه و تدوین :

جلیل پورسلیم بناب

وکیل پایه یک دادگستری - مدرس دانشگاه

سرشناسه	: پورسلیم بناب، جلیل، ۱۳۴۰ -
عنوان و نام پدیدآور	: حقوق و تکالیف کارکنان دولت در دستگاه اجرایی و رویه قضایی ...
مشخصات نشر	: تهران : فردوسی، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری	: ۵۴۴ ص.
شابک	: 978-964-8347-65-4
وضعیت فهرست نویسی	: فبیای مختصر
یادداشت	: فهرست نویسی کامل این اثر در نشانی: http://opac.nlai.ir قابل دسترسی است
شماره کتابشناسی ملی	: ۲۸۷۰۰۲۴

انتشارات فردوسی

نام کتاب: حقوق و تکالیف کارکنان دولت در دستگاه اجرایی و رویه قضایی

تهیه و تنظیم: جلیل پورسلیم بناب (وکیل پایه یک دادگستری - مدرس دانشگاه)

تیراژ: ۱۰۰۰

نوبت چاپ: اول

چاپ: اتحاد / ۹۴

قیمت: ۳۰۰۰۰ تومان

شابک: ۴ - ۶۵ - ۸۳۴۷ - ۹۶۴ - ۹۷۸

ISBN 978 - 964 - 8347 - 65 - 4

ناشر: انتشارات فردوسی، تهران، خیابان باب همایون، شماره ۸

تلفکس: ۳۳۹۶۲۶۶۷

تلفن: ۳۳۱۱۱۹۵۱

به نام خدا

پیشگفتار

* کتاب باغ و بوستان دانشمندان است *

«علی علیه السلام»

به قول حافظ

جز صراحی و کتابم نبود یار و ندیم

تا حریفان دغا را به جهان کم بینم

آدمی ذاتاً نیاز به جستجو و پژوهش مجهولات دارد و همیشه در صدد بدست آوردن اطلاعات جدید است، او می‌خواهد از همه چیز آگاهی یابد. انسان خردمند کسی است که در این رهگذر از ثمره تحقیقات و تجارب دیگران بهره گیرد تا به اهدافش نائل گردد و همانا بهترین طریق مطالعه است. اما در تسریع و تسهیل در بدست آوردن اطلاعات مورد نیاز باید به یک سری پارامترها که ضمن مطالعه با آنها مواجه می‌شویم، توجه داشته باشیم.

حاصل یک دهه تدریس در دانشگاه و اداره کل آموزش استانداری تهران و البرز تجارب ارزنده‌ای بود که مرا بر آن داشت حاصل بیش از هزار ساعت تدریس و گفت و شنود آموزشی در جمع کثیری از کارکنان دولت را در مجموعه‌ای کاربردی تحت عنوان حقوق و تکالیف کارکنان دولت در دستگاه‌های اجرایی گردآورم تا وظیفه‌ی خود را نسبت به کارکنان شریف دولت که در حال حاضر حدود ۳ میلیون نفر از جمعیت فعال کشور را به خود اختصاص داده‌اند ادا نمایم. صد البته این عنایت خداوند تبارک و

تعالی است که با ارزانی عمر و سلامتی و توفیق، امکان نگارش، تهیه و تدوین این کتاب برابم فراهم آورد.

نوشته حاضر در هشت فصل تنظیم گردیده که در هر یک از فصول ابتدا قوانین مقررات مرتبط با آن فصل و سپس آرای هیات عمومی دیوان عدالت اداری که در حکم قانون است قرار گرفته است و بعد از آن در گفتارهای سوم و چهارم و پنجم آرای شعب دیوان و نظریات مشورتی اداره کل حقوقی قوه قضاییه و پرسش و پاسخ‌های به عمل آمده از مراجع ذیصلاح درج گردیده است که علاقمندان به این مبحث می‌توانند مطالب را بصورت دسته‌بندی شده مطالعه نمایند.

فصل اول کتاب به موضوع شرایط و ضوابط استخدام و مقررات مربوط به هسته گزینش و فصل دوم به ارتقاء شغلی و پست سازمانی، فصل سوم به چگونگی پرداخت حقوق و مزایا و مستحری، فصل چهارم به انواع اشتغال و مرخصی‌ها، فصل پنجم به موضوع نقل و انتقال و مأموریت‌های مستخدمین، فصل ششم به موضوع بیمه و بازنشستگی، فصل هفتم به موضوع جرایم، مجازات و تخلفات کارکنان دولت و نهایتاً فصل هشتم به موضوعاتی از قبیل استعفاء، بازخریدی، اخراج و سایر موارد مرتبط با مستخدمین دولت پرداخته است.

تهیه و تنظیم مقررات، آراء و نظرات با موضوع مشخص و فصل بندی، برای همه همکاران عزیز خصوصاً وکلاء، مشاورین حقوقی و مدیران امور اداری و کارگزینی این امکان را فراهم می‌سازد تا به سهولت نیاز خود را تأمین نموده و در نگارش لوایح، دادخواست و نامه‌های اداری با استفاده از متون مستدل، آرا و نظرات حقوقی بیش از پیش به مقصود خود برسند.

موفق باشید.

جلیل پورسلیم بناب

وکیل پایه یک دادگستری - مدرس دانشگاه

وب سایت : www.poursalim.com

ایمیل : j.poursalim@gmail.com

شماره تماس : ۰۹۱۲-۱۳۲۶۶۰۴

فهرست مطالب

پیشگفتار ۵

فصل اول: مقررات حاکم بر استخدام، گزینش و رویه قضایی

بخش اول : قوانین و مقررات استخدامی و گزینش	۱۵
گفتار اول - مقررات استخدامی	۱۵
مبحث اول : چگونگی تعیین سقف سهمیه استخدامی در قانون مدیریت خدمات کشوری	۱۵
مبحث دوم : چگونگی تعیین سقف سهمیه استخدامی در قانون برنامه پنجم توسعه	۱۵
مبحث سوم : چگونگی استخدام بر اساس قانون مدیریت خدمات کشوری	۱۶
مبحث چهارم : انواع استخدام در قانون مدیریت خدمات کشوری	۱۸
مبحث پنجم: آیین نامه استخدام پیمانی (مصوبه ۵۲۲۸۲/ت/۵۶۴ مورخ ۱۳۸۶/۴/۱۵ و اصلاحات)	۱۹
مبحث ششم : محدودیت و ممنوعیت‌های استخدامی	۲۷
مبحث هفتم : استخدام مستخدم بازنشسته	۲۹
مبحث هشتم : فرایند اجرای امور کارگزینی دراستخدام کارکنان	۲۹
گفتار دوم : مقررات گزینش	۳۲
مبحث اول : قانون تسری قانون گزینش معلمان و کارکنان آموزش و پرورش به کارکنان سایر وزارتخانه‌ها و سازمانها و موسسات و شرکتهای دولتی	۳۲
مبحث دوم : قانون گزینش معلمان و کارکنان آموزش و پرورش	۳۳
بخش دوم : آرای دیوان عدالت اداری	۵۳
گفتار اول : آرای هیات عمومی دیوان عدالت اداری حاکم بر استخدام و گزینش	۵۳
گفتار دوم : آرای شعب دیوان عدالت اداری حاکم بر استخدام و گزینش	۷۰

- بخش سوم: نظریات مشورتی و پرسش و پاسخ ۷۷
- گفتار اول: نظرات مشورتی در امور استخدامی و گزینش ۷۷
- گفتار دوم: پرسش و پاسخ‌های مرتبط با امور استخدامی و گزینش ۷۹

فصل دوم: مقررات حاکم بر پست سازمانی و ارتقاء شغلی و رویه قضایی

- بخش اول: قوانین و مقررات پست سازمانی و ارتقاء شغلی ۸۵
- گفتار اول: پست سازمانی در قانون مدیریت خدمات کشوری ۸۵
- مبحث اول: تعریف پست سازمانی ۸۵
- مبحث دوم: چگونگی ایجاد و تعیین سقف پست‌های سازمانی ۸۷
- مبحث سوم: انواع رتبه‌های شغلی در قانون مدیریت خدمات کشوری ۸۸
- گفتار دوم: فرایند اجرای امور کارگزینی کارکنان ۹۲
- مبحث اول: ارتقاء گروه ۹۲
- مبحث دوم: ارتقاء گروه مشاغل تخصصی و تحقیقی ۹۲
- مبحث سوم: ارزیابی مشاغل و ارتقاء گروه مدیران ۹۲
- مبحث چهارم: انتصاب ۹۳
- بخش دوم: آرای دیوان عدالت اداری ۹۴
- گفتار اول آرای هیات عمومی دیوان عدالت اداری حاکم بر پست سازمانی و ارتقاء شغلی ۹۴
- گفتار دوم: آرای شعب دیوان عدالت اداری حاکم بر پست سازمانی و ارتقاء شغلی ۱۱۸
- بخش سوم: نظرات مشورتی و پرسش و پاسخ ۱۲۳
- گفتار اول: نظرات مشورتی در امور پست سازمانی و ارتقاء شغلی ۱۲۳
- گفتار دوم: پرسش و پاسخ‌های مرتبط با امور پست سازمانی و ارتقاء شغلی ۱۲۴

فصل سوم: مقررات حاکم بر پرداخت حقوق و مستمری و فوق‌العاده‌ها و رویه قضایی

- بخش اول: قوانین و مقررات پرداخت حقوق، مستمری، حقوق وظیفه و فوق‌العاده‌ها ۱۳۱
- گفتار اول: چگونگی پرداخت حقوق و فوق‌العاده‌ها در قانون مدیریت خدمات کشوری ۱۳۱
- مبحث اول: پرداخت حقوق در قانون مدیریت خدمات کشوری ۱۳۱
- مبحث دوم: پرداخت حقوق در قانون برنامه پنجم توسعه ۱۳۲
- گفتار دوم: پرداخت فوق‌العاده‌ها ۱۳۴
- مبحث اول: پرداخت فوق‌العاده در قانون مدیریت خدمات کشوری ۱۳۴
- مبحث دوم: پرداخت فوق‌العاده‌ها در قانون برنامه پنجم توسعه ۱۳۹

گفتار سوم : دستور العمل پرداخت اضافه کار، حق التحقیق، حق التدریس، حق الترجمة و حق التألیف (بخشنامه ۲/۱۴۵۹۳/۲۰۰ مورخ ۸۸/۲/۲۱).....	۱۴۰
گفتار چهارم : صدور احکام حقوق وراثت در فرایند اجرای امور کارگزینی کارکنان و لایحه پیشنهادی دولت.....	۱۴۳
مبحث اول : صدور احکام حقوق وراثت در فرایند اجرای کارگزینی کارکنان.....	۱۴۳
مبحث دوم : لایحه پیشنهادی دولت در بیمه حقوق بازنشستگی و کارافتادگی.....	۱۴۳
بخش دوم : آرای دیوان عدالت اداری.....	۱۴۶
گفتار اول : آرای هیات عمومی دیوان عدالت اداری حاکم بر پرداخت حقوق، مستمری، حقوق وظیفه و فوق العاده ها.....	۱۴۶
گفتار دوم : آرای شعب دیوان عدالت اداری حاکم بر پرداخت حقوق، مستمری، حقوق وظیفه و فوق العاده ها.....	۱۵۳
بخش سوم : نظریات مشورتی و پرسش و پاسخ.....	۱۵۹
گفتار اول : نظرات مشورتی در امور پرداخت حقوق، مستمری، حقوق وظیفه و فوق العاده ها.....	۱۵۹
گفتار دوم : پرسش و پاسخ های مرتبط با امور پرداخت حقوق، مستمری، حقوق وظیفه و فوق العاده ها.....	۱۶۴

فصل چهارم: مقررات حاکم بر انواع اشتغال و مرخصی ها و رویه قضایی

بخش اول : قوانین و مقررات انواع اشتغال و مرخصی ها.....	۱۸۹
گفتار اول- مقررات حاکم بر انواع اشتغال.....	۱۸۹
مبحث اول : اشتغال در قانون مدیریت خدمات کشوری.....	۱۸۹
مبحث دوم : قانون و آییننامه اجرایی حالت اشتغال مستخدمین شهید جانباز، از کار افتاده و مفقودالامر انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی مصوب ۱۳۷۲ مجلس شورای اسلامی با اصلاحات بعدی.....	۱۹۱
گفتار دوم- مقررات حاکم بر انواع مرخصی ها.....	۱۹۹
مبحث اول : موادی از قانون مدیریت خدمات کشوری.....	۱۹۹
مبحث دوم : آیین نامه مرخصی ها موضوع ماده (۸۴) قانون مدیریت خدمات کشوری و تبصره های آن.....	۲۰۱
بخش دوم : آرای دیوان عدالت اداری.....	۲۱۴
گفتار اول : آرای هیات عمومی دیوان عدالت اداری حاکم بر انواع اشتغال، مرخصی ها و رویه قضایی.....	۲۱۴
گفتار دوم : آرای شعب دیوان عدالت اداری حاکم بر انواع اشتغال، مرخصی ها و رویه قضایی.....	۲۲۲
بخش سوم: نظریات مشورتی و پرسش و پاسخ.....	۲۳۴
گفتار اول : نظرات مشورتی مرتبط با انواع اشتغال، مرخصی ها و رویه قضایی.....	۲۳۴
گفتار دوم : پرسش و پاسخ های مرتبط با انواع اشتغال، مرخصی ها و رویه قضایی.....	۲۳۵

فصل پنجم: مقررات حاکم بر نقل و انتقالات و ماموریت‌ها

بخش اول : قوانین و مقررات مربوط به نقل و انتقالات و ماموریت‌ها.....	۲۴۱
گفتار اول : نقل و انتقال و ماموریت‌ها در قانون مدیریت خدمات کشوری.....	۲۴۱
گفتار دوم : ماموریت‌های آموزشی.....	۲۴۲
گفتار سوم : نقل و انتقالات و ماموریت در قانون پنجم توسعه.....	۲۴۳
گفتار چهارم : آیین نامه اجرایی ماموریت و نقل و انتقال.....	۲۴۴
گفتار پنجم : فرایند اجرای امور کارگزینی کارکنان در ماموریت.....	۲۵۱
بخش دوم : آرای دیوان عدالت اداری.....	۲۵۲
گفتار اول : آرای هیات عمومی دیوان عدالت اداری حاکم بر نقل و انتقالات و ماموریت‌ها.....	۲۵۲
گفتار دوم : آرای شعب دیوان عدالت اداری حاکم بر نقل و انتقالات و ماموریت‌ها.....	۲۵۸
بخش سوم : نظریات مشورتی و پرسش و پاسخ.....	۲۶۰
گفتار اول : نظرات مشورتی مرتبط با نقل و انتقالات و ماموریت‌ها.....	۲۶۰
گفتار دوم : پرسش و پاسخ‌های مرتبط با نقل و انتقالات و ماموریت‌ها.....	۲۶۲

فصل ششم: مقررات حاکم بر بیمه و بازنشستگی و رویه قضایی

بخش اول : قوانین و مقررات مرتبط با بیمه و بازنشستگی.....	۲۶۹
گفتار اول : بیمه و بازنشستگی در قانون مدیریت خدمات کشوری.....	۲۶۹
گفتار دوم : بیمه و بازنشستگی در قانون برنامه پنجم توسعه.....	۲۷۵
گفتار سوم : بیمه و بازنشستگی در تامین اجتماعی.....	۲۷۷
گفتار چهارم : بازنشستگی با ۱۰ سال و کمتر سابقه تامین اجتماعی.....	۲۸۴
گفتار پنجم : فرایند اجرای بازنشستگی و از کارافتادگی در امور کارگزینی کارکنان.....	۲۸۵
مبحث اول : بازنشستگی کارکنان.....	۲۸۵
مبحث دوم : از کارافتادگی.....	۲۸۶
گفتار ششم : بیمه بیکاری.....	۲۸۶
مبحث اول : قانون بیمه بیکاری.....	۲۸۶
مبحث دوم : آیین نامه اجرایی قانون بیمه بیکاری.....	۲۹۲
گفتار هفتم : شرایط عمومی بیمه عمر.....	۲۹۸
بخش دوم : آرای دیوان عدالت اداری.....	۳۰۵
گفتار اول : آرای هیات عمومی دیوان عدالت اداری حاکم بر بیمه و بازنشستگی.....	۳۰۵
گفتار دوم : آرای شعب دیوان عدالت اداری حاکم بر بیمه و بازنشستگی.....	۳۳۵
بخش سوم : نظریات مشورتی و پرسش و پاسخ.....	۳۳۸

- گفتار اول : نظرات مشورتی مرتبط با بیمه و بازنشستگی ۳۳۸
- گفتار دوم : پرسش و پاسخ‌های مرتبط با بیمه و بازنشستگی ۳۳۹

فصل هفتم: مقررات حاکم بر جرایم و مجازات و تخلفات مستخدمین دولت

- بخش اول : قوانین و مقررات مرتبط با مجازات مستخدمین ۳۶۱
- گفتار اول - بخشی از قانون مجازات در تقصیرات مقامات و مأمورین دولتی در قانون مجازات اسلامی ۳۶۱
- گفتار دوم - بخشی از قانون ارتقاء سلامت اداری و مبارزه با فساد ۳۶۴
- گفتار سوم - بخشی از قانون مدیریت خدمات کشوری ۳۶۵
- بخش دوم: مقررات رسیدگی به تخلفات اداری ۳۶۸
- گفتار اول- بخشی از قانون و آییننامه اجرایی رسیدگی به تخلفات اداری ۳۶۸
- مبحث اول : کلیات مربوط به قانون و آیین نامه اجرای رسیدگی به تخلفات اداری ۳۶۸
- مبحث دوم : اختیارات قانونی مدیران در اجرای قانون رسیدگی به تخلفات اداری کارمندان ۳۶۹
- مبحث سوم : رسیدگی در هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری ۳۷۰
- مبحث سوم : ترتیبات رسیدگی به تخلفات اداری ۳۷۲
- مبحث چهارم : سایر نکات قانونی مهم ۳۷۹
- گفتار دوم - تعریف و توضیح واژه‌ها و اصطلاحات قانون رسیدگی به تخلفات اداری ۳۸۱
- گفتار سوم - دستورالعمل رسیدگی به تخلفات اداری ۳۸۶
- بخش سوم : آرای دیوان عدالت اداری ۳۹۵
- گفتار اول: آرای هیات عمومی دیوان عدالت اداری حاکم بر مجازات مستخدمین ۳۹۵
- گفتار دوم : آرای شعب دیوان عدالت اداری حاکم بر مجازات مستخدمین و رسیدگی به تخلفات اداری ۳۹۹
- بخش چهارم: نظریات مشورتی و پرسش و پاسخ ۴۰۲
- گفتار اول : نظرات مشورتی در امور مجازات و تخلفات مستخدمین ۴۰۲
- گفتار دوم : پرسش و پاسخ‌های مرتبط با امور مجازات مستخدمین ۴۰۴

فصل هشتم: مقررات حاکم بر سنوات، استعفاء، اخراج، بازخرید و سایر موارد

- بخش اول : مقررات حاکم بر سنوات خدمت، استعفاء، اخراج، بازخرید و سایر امور مربوط به مستخدمین ۴۱۷
- گفتار اول : مقررات حاکم بر سنوات خدمت، استعفاء، اخراج، بازخرید ۴۱۷
- مبحث اول : قانون خدمات کشوری ۴۱۷
- مبحث دوم : در قانون استخدام کشوری ۴۱۸
- مبحث سوم : آیین نامه اجرایی ماده (۴۵) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم ۴۲۰
- مبحث چهارم : در قانون تخلفات اداری ۴۲۳

۴۲۴	گفتار دوم : مقررات حاکم بر سایر امور کارکنان.....
۴۲۴	مبحث اول: بخشی از قانون مدیریت خدمات کشوری.....
۴۲۹	مبحث دوم : فرایند اجرای احکام بازخرید و اخراج در کارگزینی.....
۴۲۹	بخش دوم : ارای دیوان عدالت.....
	گفتار اول : ارای هیات عمومی دیوان عدالت اداری حاکم بر سنوات خدمت، استعفاء، اخراج، بازخرید و
۴۲۹	سایر امور مرتبط به مستخدمین.....
	گفتار دوم : آرای شعب دیوان عدالت اداری مقررات حاکم بر سنوات خدمت، استعفاء، اخراج، بازخرید و
۴۳۳	سایر امور مربوط به مستخدمین.....
۴۳۵	بخش سوم: نظریات مشورتی و پرسش و پاسخ.....
	گفتار اول : نظرات مشورتی مرتبط با سنوات خدمت، استعفاء، اخراج، بازخرید و سایر امور مربوط به
۴۳۵	مستخدمین.....
	گفتار دوم : پرسش و پاسخ های مرتبط با سنوات خدمت، استعفاء، اخراج، بازخرید و سایر امور مرتبط به
۴۳۶	مستخدمین.....

ضمائم

۴۵۷	قانون ارتقاء سلامت نظام اداری و مقابله با فساد.....
۴۷۲	تلفیق قانون و لایحه دائمی کردن قانون مدیریت خدمات کشوری.....
۵۳۵	قانون نحوه تعدیل نیروی انسانی دستگاه های دولتی.....
۵۳۹	آیین نامه اجرایی قانون نحوه تعدیل نیروی انسانی دستگاه های دولتی.....
۵۴۲	منابع.....